

๑๑. ฌมฺมิกอุปาสก วตฺถุ ๑๒๐

“อิธ โมทติ เปจฺจ โมทตีติ อิมํ ฌมฺมเทสนํ
สตฺถา เขตฺวเน วิหรนฺโต ฌมฺมิกอุปาสกํ อารพฺภ กเถสิ ฯ”

สาวตฺถิยํ กิร ปญฺจสตฺตา ฌมฺมิกอุปาสกานา นาม อเหตุํ ฯ
เตสุ เอเกกฺกสฺส ปญฺจ ปญฺจ อุปาสกสตฺตานิ ปริวาริ ฯ โย เตสํ
เชฏฺฐโก, ตสฺส สตฺต ปุตฺตา สตฺต ธีตโร ฯ เตสุ เอเกกฺกสฺส
เอเกกา สลากยาคุ สลากภตฺตํ ปกฺขิกภตฺตํ สงฺฆภตฺตํ อุโปสถิกภตฺตํ
อาคณฺตุภตฺตํ วสุสวาสิกํ อโหสิ ฯ เตปิ สพฺเพว อุนฺชาตปุตฺตา
นาม อเหตุํ ฯ อิติ จุฑทสนฺนํ ปุตฺตานํ ภริยาย อุปาสกสฺสาติ
โสฬส สลากยาคุอาทีนํ ปวตฺตนฺติ ฯ อิติ โส สปุตฺตทาโร สีลฺวา
กฺลฺยาณฌมฺโม ทานสํวิภาครโต อโหสิ ฯ อถสฺส อปรภาเค
โรโค อุปฺปชฺชิ ฯ आयุสงฺขาโร ปริหาโย ฯ โส ฌมฺมํ โสตุกาโม
“อภฺจ วา เม โสฬส วา ภิกฺขุ เปเสถาติ สตฺถุ สนฺติกํ”

๑๑. ฌมฺมิกอุปาสก ๑๒๑

ปหิณฺธิ ฯ สตุถา ภิกฺขุ เปเสสสิ ฯ เต คนฺตฺวา ตสฺส มณฺจํ ปริวาระตฺวา
ปณฺณตฺเตสฺส อาสเนสฺส นิสินฺนา, “ภนฺเต อยฺยานํ เม ทสฺสนํ
ทฺถลภํ ภวิสฺสตี, ทฺพฺพลอฺมฺหิ, เอกํ เม สุตฺตํ สขุฌายเถถา
วฺตุตา, “กตฺรํ สุตฺตํ โสตุกาโม อุปาสกาตี, “สพฺพทฺพฺพฺพฺพฺพฺพ
อวิหฺหิตํ สติปญฺ्ञานสฺสฺตฺตฺนฺติ วฺตุเต, “เอกาเยโน อโย ภิกฺขเว
มคฺโค สตฺตฺตฺนํ วิสฺสุทฺธิยาตี สุตฺตฺนฺตํ ปญฺ्ञเปสฺสุ ฯ ตสฺมี ขณฺเ
ณฺหิ เทวโลเกหิ สพฺพาลงฺการปญฺ्ञิณฺณฺทิตา สหสฺสสฺสินฺชวฺตุตา
ทฺิยทฺพฺพโยชนสฺตีกา ฉ รธา อากมฺีสุ ฯ เตสฺ จิตฺตา เทวตา
“อมฺหากํ เทวโลกํ เนสฺสาม, อมฺหากํ เทวโลกํ เนสฺสาม,
อมฺโภ มตฺตฺติกาชนํ ภินฺทิตฺวา สุวณฺณภาชนํ คณฺหนฺโต วิย
อมฺหากํ เทวโลกे อภฺริมิตฺุ อธิ นินฺพตฺตฺตฺตฺติ วทฺีสุ ฯ อุปาสโก
ฌมฺมสฺสวณฺนฺตฺรายํ อนิจฺฉนฺโต “อากเมถ อากเมเถตี อาท ฯ
ภิกฺขุ “อมฺเห วทฺีตี สลฺยาย ตฺถฺนฺหิ อเหสฺสุ ฯ อถสฺส ปฺตฺตฺตฺตฺโร
“อมฺหากํ ปิตา ปุพฺเพ ฌมฺมสฺสวณฺน อตฺตฺโต อโหสิ, อิทานิ
ปนฺ ภิกฺขุ ปกฺโกสาเปตฺวา สขุฌายํ กาทฺเรตฺวา สยเมว วาเรตี,
มรณฺสฺส อภฺยานกสฺตฺโต นาม นตฺถิตฺติ วิรวีสุ ฯ ภิกฺขุ “อิทานิ
อโนกาโสตี อญฺ्ञายาสนา ปกฺกมฺีสุ ฯ อุปาสโก โลกํ วิดีนาเมตฺวา
สตี ปญฺ्ञิตฺถิตฺวา ปฺตฺเต ปฺจฺฉนฺติ “กสฺมา กนฺทเถตี ฯ “ตฺต
คฺมฺเห ภิกฺขุ ปกฺโกสาเปตฺวา ฌมฺมํ สฺฉนฺตา สยเมว วารยิตฺถ,
อถ มโย ‘มรณฺสฺส อภฺยานกสฺตฺโต นาม นตฺถิตฺติ กนฺทิมฺหาตี ฯ

๑๑. ฌมมิกอุปาสก ๑๒๒

“อัยยา ปน กุหิณฺติ ฯ “อโนกาโสติ อุกฺกจาเยสนา ปกุกฺกตา
ตาตาคี ฯ “นาหํ อัยเยหิ สทฺธิ กเถมีติ ฯ “อถ เกน สทฺธิ
กเถถาคี ฯ “ฉหิ เทวโลเกหิ เทวตา ฉ รเถ อลงฺกิริตฺวา
อาทาย อากาเส จตฺวา ‘อมฺหากํ เทวโลเก อภีรมาหิ,
อมฺหากํ เทวโลเก อภีรมาหิตี สทฺทํ กโรนฺติ, ตาหิ สทฺธิ
กเถมีติ ฯ “กุหิ ตาต รธา, น มยํ ปสฺสามาติ ฯ “อตุถิ
ปน มยฺหํ คนฺถิตานิ ปุပ္ฺพานีติ ฯ “อตุถิ ตาตาคี ฯ “กตโร
เทวโลโก รมณฺโงติ ฯ “สพฺพโพธิสฺสตันนํ พุทฺธมาตาปีตฺถนญ
วสนญฺจานํ ตฺถิตถวณฺโณ รมณฺโง ตาตาคี ฯ “เตนหิ ‘ตฺถิตถวณฺโ
อากฺตรเถ ปุပ္ฺพทามํ ลกฺขตฺถติ ปุပ္ฺพทามํ จิปถาคี ฯ เต จิปีสุ ฯ
ตํ รถธฺเร ลกฺขิตฺวา อากาเส โอลมฺพิตี ฯ มหาชโน ตเทว ปสฺสตี,
รณฺโณ น ปสฺสตี ฯ อุปาสโก “ปสฺสเถตํ ปุပ္ฺพทามนฺติ วตฺวา,
“อาม ปสฺสามาติ วุตฺเต, “เอตํ ตฺถิตถวณฺโ อากฺตรเถ โอลมฺพตี,
อหํ ตฺถิตถวณฺโ กจฺฉามิ, ตุมฺहे มา จินฺตยิตฺถ, มม สนฺติเก
นิพฺพตฺติตฺถกามา หุตฺวา มยา กตฺตนิยามเณว ปุณฺณานิ กโรถาคี
วตฺวา กาลํ กตฺวา ตฺถิตถวณฺโ อากฺตรเถ ปตฺติญฺจาสี ฯ ตาวเทวสฺส
ตีกาวุตฺตปฺปมาโณ สญฺจิสกญฺญาราลงฺการปฏฺมณฺฑิตโ อตฺตภาโว
นิพฺพตฺตติ, อจฺฉราสหสฺสํ ปรีวารสฺสิ, ปญฺจวิสฺติโยชนิกํ รตฺตนิมานํ
ปาตฺรโหสี ฯ เตปี ภิกฺขุ วิหารํ อนฺุปฺปตฺเต สตฺถา ปุจฺฉิ “สุตา
ภิกฺขเว อุปาสเกน ฌมฺมเทสนาคี ฯ “อาม ภาณฺเต, อนฺุตราเยว
ปน ‘อากเมถาคี วาเรสิ, อถสฺส ปุตฺตธฺตโร กนฺุทิสฺสุ, มยํ

๑๑. ฌมฺมิกอุปาสก วตฺถุ ๑๒๓

‘อิทานิ อโนกาโสติ อฏฺฐายาสนา นิกฺขนฺตาทิ ฯ ‘น โส ภิกฺขเว
คฺคฺมฺเหหิ สทฺธิ กเถสิ; จหิ ปน เทวโลเกหิ เทวตา จ รเถ
อลงฺกริตฺวา อahrtิตฺวา ตํ อุปาสกํ ปกโกสิสฺส, โส ฌมฺมเทสนาย
อนฺตรายํ อนิจฺจนฺโต ตาหิ สทฺธิ กเถสิติ ฯ ‘เอวํ ภนฺเตติ ฯ ‘เอวํ
ภิกฺขเวติ ฯ ‘อิทานิ กุหิ นินฺพฺตฺโตติ ฯ ‘ตฺถสิตภวเน ภิกฺขเวติ ฯ ‘ภนฺเต
อิธ ฌาติมชฺเฌ โมทนาโน จริตฺวา ปุณฺ โมทนญฺจानเนยว
นินฺพฺตฺโตติ ฯ ‘อาม ภิกฺขเว, อปฺปมตฺตา หิ กหญฺจาวา ปพฺพชิตา วา
สพฺพตฺถ โมทนฺตियเวติ วตฺวา อิมํ คาถมาห

“อิธ โมทติ เปจฺจ โมทติ
กตฺปุญฺโวลอ อุกฺยตฺถ โมทติ,
โส โมทติ โส ปโมทติ
ทิสฺวา กมฺมวิสุทฺธิมตฺตโนติ ฯ

ตตฺถ กตฺปุญฺโวลอติ: นานปฺปการสฺส กุสลสฺส การโก
ปฺปคฺคฺล ‘อกตํ วต เม ปาปํ, กตํ วต เม กฺลฺยาณนฺติ อิธ
กมฺมโมทเนน โมทติ, เปจฺจ วิปากโมทเนน โมทติ, เอวํ อุกฺยตฺถ
โมทติ นาม ฯ กมฺมวิสุทฺธิมตฺตโน: ฌมฺมิกอุปาสโกปี อตฺตโน กมฺมวิสุทฺธิ
ปฺปญฺญกมฺมสมฺปตฺเต ทิสฺวา กาลกิริยโต ปุพฺเพ อิธ โลเกปี โมทติ,
กาลํ กตฺวา อิทานิ ปฺรโลเกปี ปโมทติ อติโมทติยเวติ ฯ

คาถาปริโยसानเน พหุ โสตาปฺนนาทโย อหฺสฺสํ, มหาชนสฺส สาทฺถิ
กา เทสฺนา ชาตฺตาติ ฯ

ฌมฺมิกอุปาสก วตฺถุ ฯ
